

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučėnka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstininienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowski
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

DEPRESIJA IR NERIMAS PO KEPENŲ TRANSPLANTACIJOS

Autorius. Severija SKABEIKAITĖ, VI kursas.

Vadovas. Asist. dr. Ilona SAVLAN, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Gastroenterologijos, nefrourologijos ir chirurgijos klinika.

Tikslas. Apžvelgti depresijos ir nerimo po kepenų transplantacijos paplitimą, rizikos veiksnius bei gydymą literatūroje.

Metodai. Atlikta mokslinės literatūros paieška duomenų bazėje „PubMed“. Į apžvalgą įtraukta 11 pilno teksto mokslinių publikacijų anglų kalba, publikuotų 2014–2024 metais. Naudoti raktažodžiai „anxiety“, „depression“, „liver transplantation“ ir „quality of life“.

Rezultatai. Kepenų ciroze sergančių pacientų tarpe nerimo sutrikimo paplitimas svyruoja tarp 19 ir 55 %, depresijos – net iki 63 %. Po kepenų transplantacijos nerimo ir depresijos paplitimas atitinkamai siekia 6–35 % ir 3–58 %. Nerimo bei depresijos sutrikimai reikšmingai blogina pacientų psichikos sveikatos būklę, gyvenimo kokybę, didina gydymo režimo nesilaikymo riziką, depresija gali būti siejama ir su didesniu potransplantaciniu mirtingumu. Pagrindiniai literatūroje skiriami šių ligų rizikos faktoriai asmenų po kepenų transplantacijos grupėje yra moteriška lytis, socioekonominis nepriteklis, didesnis imunosupresinių preparatų šalutinių reiškinių dažnis bei daugiau komplikacijų, ilgesnė hospitalizacija, komorbidiškumas su kitomis psichikos sveikatos ligomis, taip pat tokie psichologiniai veiksniai kaip savikontrolės stygius, emocijomis grįsta įveika. Šiems pacientams turi būti teikiama kompleksinė pagalba – psichoterapinės intervencijos, savitarpio pagalbos grupės, fizinis aktyvumas, gydymas antidepresantais, iš kurių pirmo pasirinkimo selektyvūs serotonino reabsorbcijos inhibitoriai, sunkios depresijos atvejais – elektros impulsų terapija.

Išvados. Kepenų transplantacija reikšmingai sumažina nerimo bei depresijos simptomatiką kepenų funkcijos nepakankamumu sergantiems pacientams, tačiau šių ligų paplitimas išlieka didesnis nei bendroje populiacijoje. Rizikos grupių atpažinimas bei laiku suteikta kompleksinė pagalba padėtų užtikrinti palankesnes šių pacientų išėtis – geresnę psichikos sveikatą, gyvenimo kokybę bei išgyvenamumą.

Raktažodžiai. Depresija; gyvenimo kokybė; kepenų transplantacija; nerimas.